

Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru

Crynodeb Gweithredol Adroddiad Strategaeth Gyfalaf 2020-21 i 2024-25

- Mae'r adroddiad drafft amgaeedig yn bodloni gofynion Rheoli'r Trysorlys (RhT) CIPFA yng Nghod Ymarfer Gwasanaethau Cyhoeddus y mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd angen ei ddilyn yn gyfreithiol. Mae'r brif ddogfen, y Strategaeth Gyfalaf, yn dod â'r Rhaglen Gyfalaf, Darpariaeth Refeniw ar gyfer Benthycyca, Rheoli'r Trysorlys a Strategaeth Fuddsoddi a Dangosyddion y Trysorlys at ei gilydd. Y bwriad yw symleiddio'r hyn sy'n faes hynod dechnegol. Fodd bynnag, mae'r adroddiad yn parhau'n hynod dechnegol. Bydd yr adroddiad eglurhaol hwn yn egluro'r diben cyffredinol yn gryno ac amlygu'r hyn y gofynnir i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd gytuno iddo wrth fabwysiadu'r Strategaeth. Mae rhaid i'r Strategaeth a'i helfennau cyfansoddol gael eu cytuno'n flynyddol gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd. Diben cyflwyno'r adroddiad hwn i'r Cydbwyllgor Archwilio yw ar gyfer trafodaeth a sylwadau cyn ei gyflwyno i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd.
- Nid oes newidiadau sylfaenol i'r strategaeth eleni.
- Diben cyffredinol y Strategaeth Gyfalaf yw galluogi'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd i:

 - Gytuno ar y Rhaglen Gyfalaf yn ffurfiol (Atodiad A)
 - Cytuno ar ba ddull sy'n cael ei fabwysiadu ar gyfer ad-dalu dyled (Lleiafswm Darpariaeth Refeniw) Atodiad B.
 - Cynnig fframwaith Strategol ar gyfer Rheoli'r Trysorlys sef benthycy ar gyfer Gwariant Cyfalaf a Buddsoddi Balans (Atodiad C)
 - Cytuno ar Ddangosyddion y Trysorlys sy'n gosod cyfyngiadau ar y lefel o fenthycyca yn ogystal â'r math a'r partïon i gontract ar gyfer buddsoddiadau (Atodiad C)
- Mae'r Rhaglen Gyfalaf wedi'i chytuno gan y Prif Gwnstabl a'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd fel rhan o'r cylch cynllunio gan fwydo i'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig (CATC). Mae gofynion tymor byr ychwanegol ar gyfer y cynnydd yn niferoedd swyddogion wedi'u cynnwys ar gyfer asedau tymor byr (Fflyd, Offer a TG). Mae hyblygrwydd wedi'i gynnwys ar gyfer asedau tymor hirach (Ystadau) er mwyn ymdrin â gofynion newidiol (Tabl 1 ac Atodiad A)
- Gofyniad sylfaenol a hanfodol yw bod y Rhaglen Gyfalaf yn fforddiadwy o fewn yr adnoddau sydd ar gael. Dyma sut y mae hi drwy gyfuniad o gyllid allanol, adnoddau ein hunain (cyllideb neu gronfeydd wrth gefn mewn blwyddyn) neu ddyled. Mae'r rhaglen yn fforddiadwy a dangosir y rhanriad mewn ariannu yn Nhabl 2.

- 6.** Rhaid ad-dalu dyled. Gwneir hyn drwy'r gyllideb refeniw drwy'r ddarpariaeth refeniw isaf. Mae canllawiau statudol o ran sut yr ad-delir y ddyled. Ad-delir dyled hanesyddol (cyn 2008) ar sail y rheolau a oedd mewn lle ar adeg y balans gostyngol o 4%. Ar gyfer gwariant Cyfalaf a ysgwyddwyd wedi 31.3.2008 penderfynir ar y Ddarpariaeth Refeniw Isaf drwy godi'r gwariant dros oes ddefnyddiol yr ased. Gwnaeth Tabl 3 grynhoi'r gost a cheir manylion yn Atodiad C.
- 7.** Gelwir cyfanswm y ddyled o ran Cyfalaf yn Ofyn Cyllido Cyfalaf (GCC). Crynhoir y symudiad yn y GCC yn Nhabl 4. Cynydda cyfanswm GCC o £31m a ragwelwyd ar 31.3.20 i £36.1m ar 31.3.2025.
- 8.** Un ffynhonnell o gyllid mewnol yw Derbyniadau Cyfalaf. Rhain yw'r enillion o werthu asedau. Gellir ond eu defnyddio ar gyfer ariannu gwariant cyfalaf. Gwelir y symudiad arfaethedig mewn Derbyniadau Cyfalaf yn Nhabl 5.
- 9.** Mae strategaeth Rheoli'r Trysorlys yn gysylltiedig â rheoli balansau arian parod o ran benthycu a buddsoddiadau. Rhoddir blaenoriaeth i sicrhau cronfeydd a dilynir gan hylifedd ac yna arenillion. Mae Adran 3 o'r Strategaeth Gyfalaf yn crynhoi strategaeth RhT gyda'r manylion yn Atodiad C.
- 10.** O ran benthycu, delir y ddysgl yn wastad rhwng benthycu allanol a mewnol a benthycu tymor hir a thymor byr. Cymhlethir hyn ychydig gan incwm cyllid ddim yn cael ei dderbyn yn gyson drwy'r flwyddyn gydag un taliad mawr yn cael ei wneud bob mis Gorffennaf. Mae gan fenthyciadau Tymor Byr gyfraddau llog is ond gall hyn newid dros amser. Sicrhawyd benthyciadau tymor hir o £10m yn ystod 2019-20 ar gyfradd llog isel o 1.25%.
- 11.** Mae buddsoddiadau'n cael eu rheoli'n ddyn gan leihau risg cyn belled ag y bo modd drwy reoli partiön i gcontract drwy gyfraddau credyd a rhai eraill, a chyfyngu maint a hyd buddsoddiadau.
- 12.** Mae Tabl 10 yn dangos cyfanswm costau cyllido fel % o gyllideb refeniw net. Gostyngodd hyn o 3.29% i 3.06% o 2020-21 i 2024-25.
- 13.** Mae staff sydd wedi'u cymhwyso'n broffesiynol ac wedi'u hyfforddi'n benodol yn gyfrifol am wneud penderfyniadau ynghylch gwariant cyfalaf, buddsoddiadau a benthycu. Ar ben hyn cedwir ymgynghorwyr proffesiynol er mwyn rhoi cyngor ac arweiniad yn y meysydd technegol hyn.

Adroddiad Strategaeth Gyfalaf 2020/21

1. Cyflwyniad

- 1.1. Mae'r adroddiad strategaeth gyfalaf hwn yn rhoi trosolwg lefel uchel ar sut mae gwariant cyfalaf, ariannu cyfalaf a rheoli'r trysorlys yn cyfrannu at ddarparu gwasanaethau cyhoeddus lleol. Ceir hefyd drosolwg o sut mae risg cysylltiedig yn cael ei reoli a'r goblygiadau ar gyfer cynaliadwyedd ariannol yn y dyfodol. Mae wedi cael ei ysgrifennu mewn arddull hygyrch i wella dealltwriaeth o'r meysydd hyn sy'n weithiau'n dechnegol.
- 1.2. Bydd gan benderfyniadau a wneir eleni ar gyfalaf a rheoli'r trysorlys ganlyniadau ariannol i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd am flynyddoedd i'r dyfodol. Maent felly'n destun fframwaith rheoleiddiol cenedlaethol a fframwaith polisi lleol, a grynhoir yn yr adroddiad hwn.

2. Gwariant Cyfalaf a Chyllido

- 2.1. Gwariant cyfalaf yw lle mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn gwario arian ar asedau, megis eiddo neu gerbydau, a gaiff eu defnyddio am fwy na blwyddyn. Mewn llywodraeth leol mae hyn hefyd yn cynnwys gwario ar asedau sy'n eiddo cyrff eraill.
- 2.2. Cyflwynwyd y Rhaglen Gyfalaf ddrafft i'r Bwrdd Gweithredol Strategol (BGS) ar 21 Ionawr 2020 a chytunwyd ar y testun ar gyfer cadarnhad terfynol y Strategaeth Gyfalaf hon. Ar ben hyn, mae gwariant o ran prynu cerbydau ar gyfer y prosiect cynnydd swyddogion wedi'i gynnwys, yn dilyn derbyn cyllid refeniw ychwanegol. Mae grant Cyfalaf y Swyddfa Gartref wedi gostwng 74% sy'n cyfateb i ostyngiad o £0.339m mewn cyllid allanol, sydd wedi gorfodi cynnydd cyfatebol o gyllid refeniw. Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn cynllunio gwariant cyfalaf fel y crynhoir isod, gyda'r manylion fel y dangosir yn **Atodiad A**:

Tabl 1: Dangosydd Darbodus: Amcangyfrifon o Wariant Cyfalaf mewn £ miliynau

	gwirioneddol 2018/19	rhagolwg 2019/20	cyllideb 2020/21	cyllideb 2021/22	cyllideb 2022/23	cyllideb 2023/24	cyllideb 2024/25
	£m	£m	£m	£m	£m	£m	£m
Cyfanswm Gwariant Cyfalaf	11.3	9.2	9.9	7.9	6.5	7.5	3.9

- 2.3. **Llywodraethu:** Mae'r Rhaglen Gyfalaf wedi'i hadolygu'n llawn fel rhan o gylch cynllunio 2020/21. Roedd y Rhaglen Gyfalaf flaenorol, a weithredwyd ers 2013-14, wedi dod i'w phenllanw. Erbyn diwedd 2019-20, bydd y canlynol wedi'i gyflawni:
- **Ystadau** – 4 adeilad newydd sylweddol yn Llangefni, Llandudno, Llai a chanol tref Wrecsam ynghyd â 20+ o adnewyddiadau ac adleoliadau
 - **Fflyd** – Parhad Rhaglen Amnewid Cerbydau

- **TG** – Rhwydwaith, Gweinyddwyr, Dangosfyrddau a Theclynnau Symudol wedi'u huwchraddio ac amnewid Systemau Technoleg yr Ystafell Reoli.

2.4. Mae asedau a seilwaith yr Heddlu angen buddsoddiad parhaus er mwyn sicrhau arferion gweithio effeithlon a modern. Datblygwyd strategaethau ar gyfer Ystadau, TG a'r Ffilyd llynedd ac amlinellwyd Rhaglen Gyfalaf newydd. Fodd bynnag, ers i'r Rhaglen gael ei sefydlu, gwnaed y cyhoeddiad am y cynnydd mewn nifer swyddogion. Mae'r dyraniad cychwynnol ar gyfer 62 ychwanegol, ond gall hyn gynyddu i 200, ynghyd â staff ategol. Bydd hyn yn golygu y bydd y ddarpariaeth Ystadau angen cael ei hadolygu unwaith mae'r gofynion llawn yn hysbys.

2.5. Mae adnewyddu Pwllheli i fod i ddechrau'r flwyddyn ariannol hon a darfod y flwyddyn nesaf. Mae adleoli Gweithdy Cerbydau'r Heddlu, sy'n cael ei rentu ar hyn o bryd, i fod i ddechrau'r flwyddyn nesaf yn amodol ar yr Achos Busnes terfynol. Mae gwaith arall yng nghyfadeilad y Pencadlys a'r safle Drylliau Tanio yn yr arfaeth ar gyfer 2020-21.

2.6. Mae angen buddsoddiad sylweddol ar gyfer y seilwaith TG. Rheolir hyn gan y Bwrdd Rhaglen Trawsnewidiad Digidol. Bydd rhannu llechi a theclynnau tebyg personol ymysg swyddogion a staff gweithredol yn galluogi symudedd a defnyddio'r Rhaglen Alluogi Genedlaethol o ran y feddalwedd ddiweddaraf sydd ar gael. Mae Mandadau Prosiect wedi'u rhoi ym mhob ardal. Mae'r achosion manwl a'r manteision busnes yn cael eu datblygu. Mae'r Rhaglen hefyd yn cynnwys amnewid offer Camerâu Corff. Amcangyfrifir buddsoddiad ychwanegol o £4.056m ar gyfer y cyfnod 2019-20 i 2024-25.

2.7. Mae'r rhaglen yn fforddiadwy ac fe'i hariannir o gyfuniad o grantiau, cronfeydd wrth gefn, cyfraniad refeniw uniongyrchol a benthyca. Mae'r strategaeth gyffredinol i leihau benthyca a chwyddo'r symiau a gyllidebir mewn refeniw drwy ddefnyddio cyfraniad refeniw uniongyrchol a derbyniadau cyfalaf, sydd yn eu tro yn lleihau taliadau llog. Mae cyllido arfaethedig y gwariant uchod fel a ganlyn:

Tabl 2: Cyllido cyfalaf mewn £ miliynau

	gwirioneddol 2018/19	rhagolwg 2019/20	cyllideb 2020/21	cyllideb 2021/22	cyllideb 2022/23	cyllideb 2023/24	cyllideb 2024/25
	£m	£m	£m	£m	£m	£m	£m
Ffynonellau allanol	0.5	0.5	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Adnoddau ei hun	5.0	6.3	4.2	2.7	2.1	3.4	2.5
Dyled	5.8	2.4	5.6	5.0	4.3	4.0	1.3
CYFANSWM	11.3	9.2	9.9	7.9	6.5	7.5	3.9

2.8. Mae dyled ond yn ffynhonnell gyllid dros dro, gan fod angen ad-dalu benthyciadau a phrydlesau. Disodlir hyn felly dros dro gan gyllido arall, fel arfer o refeniw a adwaenir fel darpariaeth refeniw sylfaenol (DRS). Fel arall, gellir defnyddio enillion o werthu asedau

cyfalaf (a adwaenir fel derbyniadau cyfalaf) i amnewid cyllid dyled. Mae DRS Arfaethedig fel a ganlyn:

Tabl 3: Amnewid cyllid dyled yn £ miliynau

	gwirioneddol 2018/19	rhagolwg 2019/20	cyllideb 2020/21	cyllideb 2021/22	cyllideb 2022/23	cyllideb 2023/24	cyllideb 2024/25
	£m	£m	£m	£m	£m	£m	£m
DRS wedi'i gyllidebu (Adnoddau ei hun)	2.1	2.3	2.7	3.1	3.1	3.1	3.1

- Gwelir datganiad darpariaeth referniw sylfaenol llawn y Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn **Atodiad B** o'r adroddiad hwn.

2.9. Mesurir swm cyllid dyled gweddilliol cronol y Comisiynydd Heddlu a Throsedd gan y gofyn cyllido cyfalaf (GCC). Mae hyn yn cynyddu gyda gwariant cyfalaf a gyllidir gan ddyled ac yn gostwng a defnyddir DRS derbyniadau a cyfalaf i ddisodli dyled. Disgwylir i'r GCC gynyddu £2.9m yn ystod 2020/21, ac yna cynyddu £2.2m dros y 5 mlynedd canlynol. Yn seiliedig ar y ffigyrau uchod am wariant a chyllido, mae GCC tybiedig y Comisiynydd Heddlu a Throsedd fel a ganlyn:

Tabl 4: Dangosydd Darbodus: Amcangyfrifon o Ofyn Cyllido Cyfalaf mewn £ miliynau

	gwirioneddol 31.3.19	rhagolwg 31.3.20	rhagolwg 31.3.21	rhagolwg 31.3.22	rhagolwg 31.3.23	rhagolwg 31.3.24	rhagolwg 31.3.25
	£m	£m	£m	£m	£m	£m	£m
Cyfanswm GCC	30.9	31.0	33.9	35.9	37.1	37.9	36.1

2.10. Gwnaiff cyfrifyddu ar gyfer asedau ar brydles newid o 2021/22 ymlaen, a allai arwain at gynnydd tybiedig hyd at £1 miliwn ar y GCC. Mae hwn yn newid technegol na wnaiff effeithio ar gost gwirioneddol benthycyca. Gwneir asesiad llawn yn ystod y flwyddyn ariannol nesaf.

2.11. Rheoli asedau: Er mwyn sicrhau fod yr asedau cyfalaf yn parhau i fod o ddefnydd tymor hir, mae gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd strategaeth rheoli asedau mewn lle. Manylir hyn yn y Strategaeth Ystadau a'r Strategaeth Trawsnewidiad Digidol.

2.12. Gwaredu asedau: Pan nad oes angen ased gyfalaf bellach, gellir ei werthu fel y gall yr enillion, a adwaenir fel derbyniadau cyfalaf, eu gwario ar asedau newydd i ad-dalu dyled. Nid yw'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn disgwyl derbyn unrhyw dderbyniadau cyfalaf sylweddol yn y blynyddoedd ariannol i ddod.

Tabl 5: Derbyniadau cyfalaf derbyniadwy mewn £ miliynau

	gwirioneddol 2018/19	rhagolwg 2019/20	cyllideb 2020/21	cyllideb 2021/22	cyllideb 2022/23	cyllideb 2023/24	cyllideb 2024/25
--	-------------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------

	£m	£m	£m	£m	£m	£m	£m
Balans agoriadol	1.5	0.0	2.0	2.5	2.1	2.2	1.3
Derbyniadau	0.2	2.5	0.7	0.0	0.2	0.5	0.4
Defnydd wedi'i gyllidebu	1.7	0.5	0.2	0.4	0.1	1.4	0.5
Balans	0.0	2.0	2.5	2.1	2.2	1.3	1.2

3. Rheoli'r Trysorlys

- 3.1.** Mae rheoli'r trysorlys ynghylch cadw digon ond nid gormod o arian parod i fodloni anghenion gwario'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd, wrth reoli'r risgiau ynghlwm. Buddsoddir arian parod dros ben hyd nes y bydd ei angen. Bodlonir prinder arian parod gan fenthyca, er mwyn osgoi balansau credyd neu orddraffttau gormodol yn y cyfrif banc cyfredol. Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd fel arfer yn gyfoethog o ran arian parod yn y tymor byr wrth i incwm refeniw gael ei dderbyn cyn iddo gael ei wario. Ond mae'n dlawd o ran arian parod yn y tymor hir gan yr ysgwyddir gwariant cyfalaf cyn cael ei gyllido. Cyferbynnir arian parod refeniw dros ben yn erbyn diffygion arian parod cyfalaf i leihau benthyca cyffredinol.
- 3.2.** Mae Strategaeth Rheoli'r Trysorlys (Atodiad C) yn gosod y ffiniau y llywodraethir a monitrir gweithgarwch Rheoli'r Trysorlys. Mae'r rhain yn seiliedig ar flaenoriaethu diogelwch yn gyntaf, hylifedd yn ail ac arenillion yn olaf. Mae hyn yn lleihau incwm buddsoddiad posibl ond yn lleihau'r risg o golli arian drwy fuddsoddiadau sydd â mwy o risg iddynt. Mae'r isod yn crynhoi prif bwyntiau Strategaeth Rheoli'r Trysorlys.
- 3.3. Strategaeth fenthyca:** Prif amcanion y Comisiynydd Heddlu a Throsedd wrth fenthyca yw cyflawni cost cyllid isel ond sicr wrth gadw hyblygrwydd os yw cynlluniau'n newid yn y dyfodol. Mae'r amcanion hyn yn aml yn gwrthdaro, ac felly mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn ceisio cadw'r ddysgl yn wastad rhwng benthyciadau tymor byr rhad (sydd ar gael ar hyn o bryd am oddeutu 0.75%) a benthyciadau cyfradd sefydlog tymor hir lle mae'r gost yn y dyfodol yn hysbys ond yn uwch (2.0 i 3.0% ar hyn o bryd).
- 3.4.** Cydbwysir y Strategaeth Fenthyca hefyd gan y defnydd o arian parod refeniw sydd ar gael yn hytrach na'i fenthyca, a adwaenir fel benthyca mewnol. Mae benthyca mewnol wedi'i ddefnyddio'n helaeth dros y blynyddoedd diwethaf gan greu arbedion mewn taliadau llog y flwyddyn ac yn lleihau risg drwy beidio buddsoddi arian parod. Fodd bynnag, mae defnyddio cronfeydd wrth gefn i ariannu Cyfalaf wedi lleihau'r symiau sydd ar gael i fenthyca'n fewnol. Ffactor arall i'w ystyried yw nad yw incwm y Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn gyson yn ystod y flwyddyn. Mae hyn oherwydd Grant Pensiwn oddeutu £20m yn cael ei dalu mewn cyfandaliad bob mis Gorffennaf. Mae hyn wedi arwain at angen benthyca tymor byr am 6 i 8 mis o'r flwyddyn. Fodd bynnag, yn dilyn cyngor gan ein Hymgynghorwyr Rheoli'r Trysorlys, a monitro'r cyfraddau benthyca BBGC

		0	1	2	5	4	5
	£m	£m	£m	£m	£m	£m	£m
Benthycia heb ei gasglu	16.7	13.9	14.9	19.0	21.3	24.5	24.5
Meincnod rhwymedigaeth	9.3	9.1	14.9	19.0	21.3	24.5	24.5

Mae'r tabl yn dangos fod y Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn parhau i fenthycia yn unol â'i feincnod rhwymedigaeth er mwyn lleihau risg.

3.8. Terfyn benthycia fforddiadwy: Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn rhwymedig yn gyfreithiol i osod terfyn benthycia fforddiadwy (a elwir hefyd y terfyn awdurdodedig ar gyfer dyled allanol) bob blwyddyn a'i gadw o dan adolygiad. Yn unol â chanllaw statudol, gosodir "ffin weithrediadol" is fel lefel rhybudd os yw dyled yn nesáu at y terfyn.

Tabl 8: Dangosyddion Darbodus: Terfyn awdurdodedig a ffin weithrediadol ar gyfer dyled allanol mewn £m

	<i>terfyn 2019/20</i>	<i>terfyn 2020/21</i>	<i>terfyn 2021/22</i>	<i>terfyn 2022/23</i>	<i>terfyn 2023/24</i>	<i>terfyn 2024/25</i>
	<i>£m</i>	<i>£m</i>	<i>£m</i>	<i>£m</i>	<i>£m</i>	<i>£m</i>
Terfyn awdurdodedig – benthycia	22.4	25.8	28.7	30.8	32.7	32.0
Terfyn awdurdodedig – PFI a phrydlesi *	9.9	9.1	8.2	7.3	6.2	5.1
Terfyn awdurdodedig cyfanswm dyled allanol	32.3	34.9	36.9	38.1	38.9	37.1
Ffin weithrediadol – benthycia	20.4	23.8	26.7	28.8	30.7	30.0
Ffin weithrediadol – PFI a phrydlesi *	9.9	9.1	8.2	7.3	6.2	5.1
Ffin weithrediadol cyfanswm dyled allanol	30.3	32.9	34.9	36.1	36.9	35.1

3.9. Strategaeth fuddsoddi'r Trysorlys: Mae buddsoddiadau trysorlys yn codi o dderbyn arian parod cyn y caiff ei dalu allan eto. Ni ystyrir buddsoddiadau a wnaed am resymau gwasanaeth neu am fantais ariannol yn unig yn rhan o reoli'r trysorlys fel arfer.

3.10. Polisi'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd ar fuddsoddiadau'r trysorlys yw blaenoriaethu diogelwch a hylifedd dros arenillion. Hynny yw, canolbwyntio ar leihau risg yn hytrach na chwyddo elw. Buddsoddir arian parod sy'n debygol o gael ei wario yn y tymor agos yn ddiogel, er enghraifft gyda'r llywodraeth, awdurdodau lleol eraill neu fanciau ansawdd uchel dethol, i leihau'r risg o golled. Bydd arian a gedwir am dymhorau hirach yn cael eu buddsoddi'n ehangach, gan gynnwys mewn bondiau, cyfranddaliadau ac eiddo, i fantoli'r risg o golled yn erbyn y risg o dderbyn elw islaw chwyddiant. Gall

buddsoddiadau tymor agos a thymor hirach gael eu cadw mewn cronfeydd cronedig, lle mae rheolwr cronfa allanol yn gwneud penderfyniadau ar ba fuddsoddiadau penodol i'w prynu. Gall y Comisiynydd Heddlu a Throsedd ofyn am ei arian yn ôl ar fyr rybudd.

Tabl 9: Buddsoddiadau rheoli'r Trysorlys mewn £ miliynau

	gwirioneddol 31.3.2019	rhagolwg 31.3.2020	cyllideb 31.3.2021	cyllideb 31.3.2022	cyllideb 31.3.2025	cyllideb 31.3.2024
	£m	£m	£m	£m	£m	£m
Buddsoddiadau tymor agos	17.5	10.9	10.0	10.0	10.0	10.0
Buddsoddiadau tymor hirach	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
CYFANSWM	17.5	10.9	10.0	10.0	10.0	10.0

3.11. Rheoli risg: Mae rheoli risg yn effeithiol yn brif amcanion gweithgarwch rheoli'r trysorlys y Comisiynydd Heddlu a Throsedd. Mae strategaeth rheoli'r trysorlys felly yn amlinellu dangosyddion a chyfyngiadau amrywiol er mwyn cyfyngu'r risg o golledion annisgwyl. Mae'n manylu i ba raddau y gall deilliadau ariannol gael eu defnyddio er mwyn rheoli risgiau'r trysorlys.

3.12. Llywodraethu: Gwneir penderfyniadau ar fuddsoddiadau a benthyca rheoli'r trysorlys yn ddyddiol. Maent felly'n cael eu hanfon i'r Pennaeth Cyllid a staff, sy'n gorfod gweithredu yn unol â strategaeth rheoli'r trysorlys a gymeradwyir gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Cydbwyllgor Archwilio (CA). Cyflwynir adroddiadau diwedd blwyddyn a hanner blwyddyn ar weithgarwch rheoli'r trysorlys i'r BGS a'r CA. Mae'r CA yn gyfrifol am graffu penderfyniadau rheoli'r trysorlys.

3.13. Rhwymedigaethau: Yn ychwanegol at y ddyled a fanylir uchod, mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn ymroddedig i wneud taliadau yn y dyfodol er mwyn gofalu am ei gostau cronfeydd pensiwn. Mae cynllun pensiwn Swyddogion Heddlu yn gynllun di-nawdd sydd dan warant y Llywodraeth. Mae rhwymedigaethau yn £1,793m ar 31.3.19. Y gost i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yw'r gyfradd cyfraniad cyflogwr. Cynyddodd hyn o 24.2% i 31% ar 1 Ebrill 2019, a gorfu iddo gael ei ariannu o'r gyllideb refeniw. Roedd y diffyg ar y gronfa Pensiwn Staff yn £85m ar 31.3.19. Rheolir hyn hefyd drwy'r gyfradd gyfraniad a fydd yn cael ei gosod ar 19% o 1 Ebrill 2020. Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd wedi neilltuo £1.2m fel darpariaeth i ofalu am risgiau o hawliadau yswiriant ac achosion cyflogaeth. Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd hefyd mewn risg o orfod talu am hawliadau a gofnodir gyda Thriwlynys Cyflogaeth Canol Llundain. Mae'r risgiau hyn wedi'u cydnabod fel Rhwymedigaethau wrth Gefn yn y Datganiad Cyfrifon, ond nid yw'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd wedi neilltuo unrhyw arian oherwydd mae'r hawliadau'n amodol ar apêl. Mae ansicrwydd hefyd o ran cywiro a chwantwm.

3.14. Llywodraethu (rhwymedigaethau): Gwneir penderfyniadau ar ysgwyddo rhwymedigaethau â disgresiwn gan Dîm y Prif Swyddogion mewn ymgynghoriad â'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'i Brif Swyddog Cyllid. Monitrir y risg o rwymedigaethau sy'n crisialu ac angen taliad gan Gyllid Corfforaethol a'i adrodd i'r Bwrdd Rheoli Strategol (BRhS) a'r BGS yn ôl yr angen. Ceir manylion am rwymedigaethau wrth gefn ar 31 Mawrth yn y Datganiad Cyfrifon.

4. Goblygiadau Cyllideb Refeniw

4.1. Er na chodir gwariant cyfalaf yn uniongyrchol i'r gyllideb refeniw, mae llog sy'n daladwy ar fenthyciadau, DRS ar gyfer lleihau'r GCC a chyfraniad refeniw uniongyrchol i gyfalaf wedi'u codi ar refeniw, wedi'u gwrthbwysu gan unrhyw incwm buddsoddiad a dderbynnir. Adwaenir y gost flynyddol net fel costau cyllido. Cymharir hyn a'r ffrwd refeniw net h.y. y nifer a ariennir gan Dreth Cyngor y Comisiynydd Heddlu a Throsedd a grantiau llywodraeth cyffredinol.

Tabl 10: Dangosydd Darbodus: Cyfran o gostau cyllido i ffrwd refeniw net

	gwirioneddol 2018/19	rhagolwg 2019/20	cyllideb 2020/21	cyllideb 2021/22	cyllideb 2022/23	cyllideb 2023/24	cyllideb 2024/25
Costau cyllido (£m)	5.5	5.5	5.4	5.4	5.4	5.4	5.5
Cyfran o ffrwd refeniw net	3.73%	3.59%	3.29%	3.23%	3.13%	3.11%	3.06%

4.2. Cynaliadwyedd: Oherwydd natur tymor hir iawn gwariant a chyllido cyfalaf, bydd goblygiadau cyllideb refeniw gwariant a ysgwyddir yn y blynyddoedd nesaf yn ymestyn am hyd at 40 mlynedd i'r dyfodol. Mae Prif Swyddog Cyllid y Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Cyfarwyddwr Cyllid ac Adnoddau yn fodlon fod y rhaglen gyfalaf arfaethedig yn ddarbodus, fforddiadwy a chynaliadwy. Mae hyn gan fod ffrydiau refeniw neu gronfeydd wrth gefn mewn lle i ariannu'r Rhaglen fel yr amlinellir. Mae'n debygol y bydd angen cyllidebu adnoddau ychwanegol ar gyfer buddsoddiadau yn y dyfodol tu hwnt i'r Rhaglen bresennol.

5. Gwybodaeth a Sgiliau

5.1. Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn cyflogi staff sydd wedi'u cymhwyso'n broffesiynol ac yn brofiadol mewn safleoedd uwch gyda chyfrifoldeb am wneud penderfyniadau ynghylch gwariant cyfalaf, benthycia a buddsoddi. Darperir hyfforddiant

i holl staff sydd ynghlwm â gwneud penderfyniadau ynghylch gwariant cyfalaf, benthyca a buddsoddi.

- 5.2.** Os nad oes gan staff y Comisiynydd Heddlu a Throsedd y wybodaeth a'r sgiliau angenrheidiol, defnyddir ymgynghorwyr allanol ac ymgynghorwyr sy'n arbenigwyr yn eu maes. Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd ar hyn o bryd yn cyflogi Arlingclose Limited fel ymgynghorwyr rheoli'r trysorlys. Mae'n cyflogi Wilks Head and Eve fel ymgynghorwyr eiddo. Mae'n cyflogi BDO fel ymgynghorwyr treth. Mae'r agwedd hon yn fwy cost effeithiol na defnyddio'r fath staff yn uniongyrchol. Mae'n sicrhau fod gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd fynediad at wybodaeth a sgiliau sy'n gymesur â'i lefel o risg.

ATODIAD A

RHAGLEN GYFALAF DDRAFFT		2020-21	2021-22	2022-23	2023-24	2024-25
		£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
<u>Rhaglen Ystadau</u>						
Gwelliannau Cynaliadwyedd		100	100	100	100	100
Gorsaf Heddlu Pwllheli		780				
Cyfdeilad a Chantîn Pencadlys yr Heddlu		257				
VCC / Gweithdy Cerbydau		1,545	1,325			
Ardal Ystâd y Gorllewin		475				
Adolygiad Ystâd 2		1,084	2,570	3,379	3,791	1,333
Gwaith Safle Drylliau Tanio		288				
Cyfanswm Gwaith Adeiladu		4,529	3,995	3,479	3,891	1,433
<u>Cerbydau ac Offer Arall</u>						
Rhaglen Amnewid Prynu Cerbydau		1,731	1,731	1,731	1,731	1,731
Cerbydau Uned Cymorth yr Heddlu (rhaglen amnewid Ffrwd Refeniw)				555		
Anadlieddydd x 3		30				
Amnewid peiriant Adnabod Platiau Rhif Awtomatig (ANPR)		470				
Cyfanswm Cerbydau ac Offer Eraill		2,231	1,731	2,286	1,731	1,731
<u>Offer Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu</u>						
Amnewid Dangosfwrdd (Rhaglen Amnewid)		1,202	300	750	750	750
Dyrannu Ap symudol / Gesod Life X		471				
Amnewid gweinydd			700			
Gweinyddion Systemau Busnes (Rhaglen Amnewid)			145			
Teclynnau data symudol		570			460	
Amnewid ESN Airwave			1,000			
Amnewid Gweinydd Uwchraddiad Cadarnwedd Teclynnau		20			270	
Wifi		250				
Hafan Ar-lein Unigol (Cyswllt Cyhoeddus Digidol)		40				
Cudd-wybodaeth ac Ymchwiliad Digidol		193				
Uwchraddiad ICAD (Uwchraddiad Gorchymyn a Rheoli)		400				
Camera Corff					400	
Cyfanswm Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu		3,146	2,145	750	1,880	750
Cyfanswm Gwariant Cyfalaf		9,906	7,871	6,515	7,502	3,914

	Cyllid						
	Grant Swyddfa Gartref	123	123	123	123	123	
	Cyfraniad Refeniw	2,413	2,286	2,008	2,008	2,008	
	Cronfeydd wrth Gefn a Neilltuwyd	1,608	0	0	0	0	
	Derbyniadau Cyfalaf	155	377	100	1,420	475	
	Benthyciad ar gyfer Ystadau	4,141	3,895	3,379	3,141	958	
	Benthyciad ar gyfer rhaglen amnewid	1,466	1,190	905	810	350	
	Cyfanswm Cyllid	9,906	7,871	6,515	7,502	3,914	
	Ffynonellau allanol	123	123	123	123	123	
	Ffynonellau ei hun	4,176	2,663	2,108	3,428	2,483	
	Dyled	5,607	5,085	4,284	3,951	1,308	
	Cyfanswm Cyllid	9,906	7,871	6,515	7,502	3,914	

ATODIAD B

Datganiad Blynyddol Darpariaeth Refeniw Sylfaenol (ar gyfer ad-dalu dyled) 2020/21

Os yw'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn cyllido gwariant cyfalaf yn ôl dyled, dylai neilltuo adnoddau er mwyn ad-dalu'r ddyled hon mewn blynyddoedd i ddod. Adwaenir y swm a godir i'r gyllideb refeniw ar gyfer ad-dalu dyled fel Darpariaeth Refeniw Sylfaenol (DRS), er nad oes lleiafswm statudol wedi bod ers 2008. Mae Deddf Llywodraeth Leol 2003 yn gofyn i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd ystyried *Canllawiau Darpariaeth Refeniw Sylfaenol* Llywodraeth Cymru (Canllawiau LIC) a gyhoeddwyd yn fwyaf diweddar yn 2018.

Nod eang Canllawiau LIC yw sicrhau bod gwariant cyfalaf yn cael ei ariannu dros gyfnod sydd naill ai'n rhesymol gymesur â'r hyn y mae'r gwariant cyfalaf yn darparu buddion drosto, neu, yn achos benthycia gyda chefnogaeth Grant Cymorth Refeniw'r Llywodraeth, yn weddol gymesur â'r cyfnod sydd ymhlyg wrth benderfynu ar y grant hwnnw.

Mae Canllawiau LIC yn ei gwneud yn ofynnol i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd gymeradwyo Datganiad DRS Blynyddol bob blwyddyn. Mae'n argymhell nifer o opsiynau ar gyfer cyfrifo swm darbodus o DRS. Mae'r datganiad canlynol ond yn cynnwys opsiynau a argymhellir yn y Canllawiau:

- Ar gyfer gwariant cyfalaf a ysgwyddwyd cyn 1 Ebrill 2008, penderfynir ar y DRS fel 4% o'r gofyniad cyllido cyfalaf o ran y gwariant hwnnw. *(Opsiwn 2)*
- Ar gyfer gwariant cyfalaf a ysgwyddwyd wedi 31 Mawrth 2008 penderfynir ar y DRS drwy godi'r gwariant dros oes ddefnyddiol ddisgwyliedig yr ased perthnasol mewn rhandaliadau cyfartal. Dechreuir yn y flwyddyn wedi i'r ased fynd ar waith. Codir DRS ar bryniannau ar dir rhydd-ddaliadol dros 50 mlynedd. Bydd DRS ar wariant amherthnasol i asedau sefydlog ond sydd wedi cael eu cyfalafu drwy reoleiddiad neu gyfeiriad yn cael eu codi dros 20 mlynedd. *(Opsiwn 3)*
- Ar gyfer asedau a geir drwy brydlesi neu'r Fenter Cyllid Preifat, penderfynir ar DRS fel bod yn gyfartal i elfen o'r rhent neu gost sy'n mynd at ysgrifennu i lawr rhwymedigaeth y fantolen.

Ni fydd gwariant cyfalaf a ysgwyddwyd yn ystod 2020/21 yn amodol ar gost DRS tan 2021/22.

Ar sail amcangyfrif diweddaraf y Comisiynydd Heddlu a Throsedd o'i ofyn cyllido cyfalaf (GCC) ar 31 Mawrth 2020, mae'r gyllideb ar gyfer DRS wedi'i osod fel a ganlyn:

	GCC Amcangyfrifedig 31.03.2020 £m	DRS Amcangyfrifedig 2020/21 £
Gwariant cyfalaf cyn 01.04.2008	7.9	0.3
Gwariant cyfalaf ar ôl 31.03.2008	13.2	1.6
Phrydlesi a Menter Cyllid Preifat	9.9	0.8
Cyfanswm GCC Cronfa Gyffredinol	31.0	2.7

Atodiad C

Datganiad Drafft Strategaeth Rheoli'r Trysorlys a Strategaeth Buddsoddiadau 2020/21

1. Cyflwyniad

- 1.1. Rheoli'r trysorlys yw rheoli llif arian parod, benthyca a buddsoddiadau'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r risgiau cysylltiedig. Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd wedi benthyg a buddsoddi symiau sylweddol o arian. Mae felly'n agored i risgiau ariannol gan gynnwys colli cronfeydd a fuddsoddwyd a'r effaith refeniw o newid cyfraddau llog. Mae llwyddo i nodi, monitro a rheoli risgiau ariannol felly'n ganolog i reolaeth ariannol ddarbodus y Comisiynydd Heddlu a Throsedd.
- 1.2. Cynhelir rheoli risg y trysorlys y Comisiynydd Heddlu a Heddlu o fewn fframwaith *Rheoli'r Trysorlys yn y Gwasanaethau Cyhoeddus: Cod Ymarfer Rhifyn 2017* (y Cod CIPFA) y Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddu. Gofynnir i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd gymeradwyo strategaeth rheoli'r trysorlys cyn dechrau bob blwyddyn ariannol. At hyn, gwnaeth Llywodraeth Cymru rannu Canllaw diwygiedig ar Fuddsoddiadau Awdurdodau Lleol ym mis Mawrth 2010 sy'n gofyn i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd gymeradwyo strategaeth fuddsoddiadau cyn dechrau bob blwyddyn ariannol. Mae'r adroddiad hwn yn cyflawni rhwymedigaeth gyfreithiol y Comisiynydd Heddlu a Throsedd o dan *Ddeddf Llywodraeth Leol 2003* i ystyried Cod CIPFA a Chanllaw Llywodraeth Cymru.
- 1.3. **Strategaeth ddiwygiedig:** Yn unol â Chanllaw Llywodraeth Cymru, gofynnir i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd gymeradwyo Datganiad Strategaeth Rheoli'r Trysorlys

os newidia'r tybiaethau y mae'r adroddiad hwn wedi'u seilio arnynt yn sylweddol. Byddai amgylchiadau o'r fath yn cynnwys, er enghraifft, newid annisgwyl mawr mewn cyfraddau llog, yn rhaglen gyfalaf y Comisiynydd Heddlu a Throsedd neu yn y lefel o'i falans buddsoddiad.

2. Cyd-destun Allanol

- 2.1. **Cefndir economaidd:** Bydd cynnydd y DU yn trafod ei hymadawiad o'r Undeb Ewropeaidd, ynghyd â'i threfniadau masnachu yn y dyfodol, yn parhau i fod yn ddylanwad mawr ar strategaeth rheoli trysorlys y Comisiynydd Heddlu a Throsedd ar gyfer 2020/21.
- 2.2. Roedd Chwyddiant Prisiau Defnyddwyr (CPI) y DU ar gyfer mis Medi i fyny 1.7% flwyddyn ar flwyddyn, yn ddigyfnewid o'r mis blaenorol. Cododd chwyddiant creiddiol, sy'n eithrio'r cydrannau mwy cyfnewidiol, i 1.7% o 1.5% ym mis Awst. Dangosodd y data marchnad llafur diweddaraf ar gyfer y tri mis hyd at fis Awst 2019 fod y gyfradd ddiweithdra wedi codi eto i 3.9% tra roedd y gyfradd gyflogaeth yn 75.9%. Roedd hyn ychydig islaw'r gyfradd uchaf ar gofnod a gafwyd yn ddiweddar. Roedd y brif gyfradd dwf flynyddol gyfartalog 3 mis ar gyfer cyflog yn 3.8% ym mis Awst wrth i gyflogau barhau i godi'n gyson. Mewn termau real, ar ôl addasu ar gyfer chwyddiant, cynyddodd twf cyflog 1.9%.
- 2.3. Cododd twf Cynnydd Domestig Gros 0.3% yn nhrydydd chwarter 2019 o -0.2% yn y tri mis blaenorol gyda'r gyfradd flynyddol yn syrthio ymhellach o dan ei gyfradd dueddol i 1.0% o 1.2%. Ychwanegodd gwasanaethau ac adeiladu'n gadarnhaol at dwf, 0.6% a 0.4% yn y drefn honno, tra roedd cynhyrchiant yn wastad ac fe gofnododd amaethyddiaeth gwmp o 0.2%. Wrth edrych ymlaen, mae Adroddiad Polisi Ariannol Banc Lloegr (Adroddiad Chwyddiant Chwarterol yn flaenorol) yn rhagweld twf economaidd i godi yn ystod 2020 wrth i ansicrwydd yn berthnasol i Brexit chwalu a rhoi hwb i Gynnydd Domestig Gros sy'n cynorthwyo buddsoddiad busnes gyrraedd 1.6% yn Ch4 2020, 1.8% yn Ch4 2021 a 2.1% yn Ch4 2022.
- 2.4. Cynhaliodd Banc Lloegr y Gyfradd Banc i 0.75% ym mis Tachwedd, yn dilyn pleidlais 7-2 gan y Pwyllgor Polisi Ariannol. Er yn gohirio cyfraddau, gwnaeth aelodau'r Pwyllgor Polisi Ariannol gadarnhau os yw ansicrwydd Brexit yn llusgo ymlaen neu fod twf bydeang yn methu adfer, maent yn barod i dorri cyfraddau llog yn ôl yr angen. Ar ben hynny, mae adolygiadau tuag i lawr rhai o'r amcanestyniadau twf yn yr Adroddiad Polisi Ariannol yn awgrymu y gall y Pwyllgor fod wedi'i argyhoeddi'n llai o'r angen i gynyddu cyfraddau hyd yn oed os oes cytundeb Brexit.
- 2.5. Mae twf yn Ewrop yn parhau'n ddigychwyn, ac a gymhellir gan economi'r Almaen sy'n gwano. Gwelodd yr Almaen Gynnydd Domestig Gros yn syrthio -0.1% yn Ch2 a disgwylir iddi lithro i ddirwasgiad technegol yn Ch3. Roedd chwyddiant Ardal yr Ewro yn 0.8% flwyddyn ar flwyddyn ym mis Medi, sydd ymhell islaw targed Banc Canolog Ewrop o 'islaw, ond yn agos i 2%'. Arweiniodd at y banc canolog yn cadw ei brif gyfradd log ar 0% wrth dorri'r gyfradd cyfleuster blaendal i -0.5%. Ar ben cynnal cyfraddau llog ar lefelau isel iawn, cyhoeddodd Banc Canolog Ewrop y byddai'n ailgychwyn ei raglen esmwytho meintiol o fis Tachwedd.

- 2.6.** Yn yr UD, gwnaeth y Gronfa Ffederal wrth Gefn ddechrau esmwytho polisi ariannol eto yn 2019 fel rhagymosodiad yn erbyn arafu twf economaidd byd-eang ac yn yr UD ar gefn y rhyfel masnach parhaus gyda Tsieina. Yn ei gyfarfod diwethaf gwnaeth y Gronfa Ffederal wrth Gefn dorri cyfraddau i'r ystod o 1.50-1.75%. Mae marchnadoedd ariannol yn disgwyl esmwytho polisi ariannol ymhellach yn 2020. Arafodd twf Cynnydd Domestig Gros yr UD i 1.9% yn Ch3 o 2.0% yn Ch2.
- 2.7. Rhagolwg credyd:** Mae amodau credyd ar gyfer banciau mwy'r DU wedi parhau'n eithaf hawddgar dros y flwyddyn ddiwethaf. Gohiriwyd ymadawiad y DU o'r Undeb Ewropeaidd dair gwaith yn 2019. Tra pery peth pryder ynghylch arafu economaidd byd-eang, mae hyn eto i ymddangos mewn unrhyw broblemau credyd i fanciau. Yn y cyfamser, mae'r diwygiad bancio wedi'r argyfwng ariannol yn awr yn gyflawn fwy neu lai, gyda'r banciau newydd sydd wedi'u clustnodi wedi'u gosod yn y farchnad.
- 2.8.** Roedd banciau Challenger ym mhenawdau'r newyddion yn 2019 gyda Metro Bank a TSB Bank ill dau'n dioddef cyhoeddusrwydd anffafriol a chwypm yn nifer eu cwsmeriaid.
- 2.9.** Wrth edrych ymlaen, mae'r posibilrwydd am Brexit "dim cytundeb" a/neu ddirwasgiad byd-eang yn parhau'r risgiau mwyaf sy'n wynebu banciau a chymdeithasau adeiladu yn 2020/21. Cynghorir ymdriniaeth bwylllog i adneuon banc o hyd.
- 2.10. Rhagolwg cyfradd llog:** Mae ymgyngorydd rheoli'r trysorlys y Comisiynydd sef Arlingclose yn rhagweld y bydd y Gyfradd Banc yn parhau ar 0.75% tan ddiwedd 2022. Ystyrir fod y risgiau i'r rhagolwg cyfradd llog hwn wedi pwyso'n sylweddol i ddirywiad, yn enwedig o ystyried yr etholiad cyffredinol sydd ar ddod, yr angen am fwy o eglurder ar Brexit a'r arafwch economaidd byd-eang parhaus. Dywedodd Banc Lloegr yn ei Adroddiad Polisi Ariannol ar gyfer mis Tachwedd a'i benderfyniad Cyfradd Banc (pleidlais 7-2 i gadw cyfraddau) fod y Pwyllgor Polisi Ariannol (PPA) yn awr yn credu fod hyn yn llai tebygol hyd yn oed os oes cytundeb Brexit. Roedd hyn ar ôl mynegi'n flaenorol y gall cyfraddau llog orfod codi pe caed cytundeb.
- 2.11.** Mae arenillion gilt wedi codi ond yn parhau ar lefelau isel. Disgwylir ond symudiad ar i fyny cymedrol o lefelau gwirioneddol ar amcanestyniadau cyfraddau llog Arlingclose. Yr achos canolog yw i arenillion gilt 10 mlynedd ac 20 mlynedd godi oddeutu 1.00% ac 1.40% yn y drefn honno dros y gorwel amser, gyda risgiau eithaf cytbwys i'r cynnydd a'r gostyngiad. Fodd bynnag, mae anwadalarwydd tymor byr sy'n codi o ddigwyddiadau economaidd a gwleidyddol dros y cyfnod yn bendant bron.
- 2.12.** Mae rhagolwg cyfraddau llog ac economaidd mwy manwl a ddarparwyd gan Arlingclose ynghlwm yn **Atodiad C.1.**

3. Cyd-destun Lleol

- 3.1.** Ar 31 Mawrth 2020, disgwylir i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd gadw £13.9m o fenthycy a £10.9m o fuddsoddiadau'r trysorlys. Amlinellir hyn mewn mwy o fanylder yn **Atodiad C.2.** Ceir newidiadau rhagolwg yn y symiau hyn yn y dadansoddiad o'r fantolen yn nhabl 1 isod.

Tabl 1: Crynodeb mantolen a rhagolwg

	Gwirioneddol	Amcangyfrif	Rhagolwg	Rhagolwg	Rhagolwg	Rhagolwg	Rhagolwg
--	--------------	-------------	----------	----------	----------	----------	----------

	31.3.19 £m	31.3.20 £m	31.3.21 £m	31.3.22 £m	31.3.23 £m	31.3.24 £m	31.3.25 £m
GCC Cronfa Gyffredinol	30.9	31.0	33.9	35.9	37.1	37.9	36.1
Llai: Rhwymedigaethau dyled eraill *	-10.6	-9.9	-9.1	-8.2	-7.3	-6.2	-5.1
GCC Benthyciadau	20.3	21.1	24.9	27.8	29.8	31.7	31.0
Llai: Benthycy allanol (tymor hir)**	-0.7	-9.9	-9.4	-8.9	-8.4	-7.9	-7.4
Llai: Benthycy allanol (tymor byr)**	-16.0	-4.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Benthycy mewnol	3.6	7.2	15.5	18.9	21.5	23.8	23.6
Llai: Cronfeydd wrth gefn defnyddiadwy	-23.6	-22.2	-20.2	-19.0	-18.7	-17.4	-16.7
Mwy: Cyfalaf gweithio	2.6	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2
Benthycy newydd / (Buddsoddiadau)	-17.4	-14.8	-4.5	0.1	3.0	6.6	7.1

* prydlesi a rhwymedigaethau PFI sy'n ffurfio rhan o gyfanswm dyled y Comisiynydd Heddlu a Throsedd

** ond yn dangos benthyciadau y mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn ymroddedig iddynt ac sy'n eithrio ail-ariannu opsiynol

- 3.2.** Mae'r angen sylfaenol i fenthycy at ddibenion cyfalaf yn cael ei fesur gan y Gofyn Cyllido Cyfalaf (GCC), tra mae cronfeydd wrth gefn defnyddiadwy a chyfalaf gweithio yn adnoddau sylfaenol sydd ar gael i'w buddsoddi. Strategaeth bresennol y Comisiynydd Heddlu a Throsedd yw cynnal benthycy a buddsoddiadau o dan eu lefelau sylfaenol. Adwaenir hwy weithiau fel benthycy mewnol.
- 3.3.** Mae gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd GCC cynyddol oherwydd y rhaglen gyfalaf, ac i gadw hylifedd ar y £10m a dargedwyd. Bydd angen benthycy hyd at £25.7m dros y cyfnod rhagolwg.
- 3.4.** Mae *Cod Darbodus am Gyllid Cyfalaf mewn Awdurdodau Lleol* CIPFA yn argymhell y dylai cyfanswm dyled y Comisiynydd Heddlu a Throsedd fod yn is na'i ragolwg GCC uchaf dros y tair blynedd nesaf. Mae Tabl 1 yn dangos fod y Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn disgwyl cydymffurfio gyda'r argymhelliad hwn yn ystod 2020/21.
- 3.5. Meincnod rhwymedigaeth:** Cymharu benthycy gwirioneddol y Cyngor yn erbyn strategaeth amgen. Mae meincnod rhwymedigaeth wedi'i gyfrifo'n dangos y lefel risg isel o fenthycy angenrheidiol i gadw buddsoddiadau ar lefel hylifedd sylfaenol. Mae hyn

yn derbyn yr un rhagolygon â thabl 1 uchod, ond bod balansau arian parod a buddsoddiadau yn cael eu cadw i lefel sylfaenol o **£10m** er mwyn cynnal digon o hylifedd ond lleihau risg o gredyd.

Tabl 2: Meincnod rhwymedigaeth

	Gwirioneddol 31.3.19 £m	Amcangyfrif 31.3.20 £m	Rhagolwg 31.3.21 £m	Rhagolwg 31.3.22 £m	Rhagolwg 31.3.23 £m	Rhagolwg 31.3.24 £m	Rhagolwg 31.3.25 £m
GCC Benthyciadau	20.3	21.1	24.9	27.8	29.8	31.7	31.0
Llai: Cronfeydd wrth gefn defnyddiadwy	-23.6	-22.2	-20.2	-19.0	-18.7	-17.4	-16.7
Mwy: Cyfalaf gweithio	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2
Gofyniad Benthyca Net / (Buddsoddiada u)	-3.1	-0.9	4.9	9.0	11.3	14.5	14.5
Buddsoddiadau sylfaenol	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0
Meincnod Rhwymedigaet h	6.9	9.1	14.9	19.0	21.3	24.5	24.5

- 3.6.** Yn dilyn o'r rhagolygon tymor canolog yn nhabl 2 uchod, mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn bwriadu parhau wedi'i fenthyc yn unol â'i feincnod rhwymedigaeth er mwyn lleihau risg.

4. Strategaeth Fenthyca

- 4.1.** Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd ar hyn o bryd yn meddu £10 miliwn o fenthyciadau, gostyngiad o £6.7 miliwn ar y flwyddyn flaenorol. Mae hyn fel rhan o'i strategaeth ar gyfer ariannu rhaglenni cyfalaf y blynyddoedd blaenorol. Mae'r rhagolwg mantolen a ragwelwyd yn nhabl 1 yn dangos fod gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd falans arian parod a buddsoddiad rhagamcanol o £4.5 miliwn ar 31 Mawrth 2020. Er mwyn cyflawni balans arian parod a buddsoddi sylfaenol o £10 miliwn, gall fod angen benthyg hyd at £5.5 miliwn (meincnod atebolrwydd £14.9 miliwn yn llai, £9.4 miliwn wedi'i fenthyg eisoes). Gall y Comisiynydd Heddlu a Throsedd hefyd fenthyg i ariannu gofynion y blynyddoedd i ddod o flaen llaw, ar yr amod nad yw hyn yn mynd tu hwnt i'r terfyn awdurdodedig ar gyfer benthyg £36.9 miliwn.
- 4.2. Amcanion:** Prif nod y Comisiynydd Heddlu a Throsedd wrth fenthyca arian yw taro cydbwysedd risg isel rhwng sicrhau costau llog isel a chyflawni sicrwydd y costau hynny dros y cyfnod y mae angen cronfeydd. Mae hyblygrwydd i ail-drafod benthyciadau os yw cynlluniau tymor hir y Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn newid yn amcan eilradd.
- 4.3. Strategaeth:** Gan ystyried y toriadau sylweddol i wariant cyhoeddus ac yn benodol i nawdd llywodraeth leol, mae strategaeth fenthyca'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn parhau i ymdrin â'r mater allweddol o fforddiadwyedd heb gyfaddawdu sefydlogrwydd tymor hirach y portffolio dyled. Gyda chyfraddau llog tymor byr ar hyn o bryd yn llawer is na chyfraddau tymor hir, mae'n debygol o fod yn fwy cost effeithiol yn y tymor byr i un ai ddefnyddio adnoddau mewnol, neu'n hytrach gael benthyciadau tymor hir.
- 4.4.** Drwy wneud hynny, mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn gallu lleihau costau benthyca net (er incwm buddsoddi rhagweladwy) a lleihau risg trysorlys cyffredinol. Monitrir manteision benthyca mewnol / tymor byr yn rheolaidd yn erbyn y posibilrwydd o ysgwyddo costau ychwanegol drwy ohirio benthyca i flynyddoedd yn y dyfodol pan ragwelir y bydd cyfraddau benthyca tymor hir yn codi'n gymedrol. Gwnaiff Arlingclose gynorthwyo'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd gyda'r 'gost o gario' hon a dadansoddiad a dadansoddiad o dalu costau. Gall ei allbwn benderfynu a yw'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn benthyca symiau ychwanegol ar gyfraddau sefydlog tymor hir yn 2020/21 gyda golwg ar gadw costau llog yn y dyfodol yn isel. Mae hyn hyd yn oed os yw hyn yn achosi cost ychwanegol yn y tymor byr.
- 4.5.** Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd wedi codi ei holl fenthyca tymor hir o'r Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus (BBGC) ond fe wnaeth y llywodraeth gynyddu cyfraddau BBGC 1% ym mis Hydref 2019 gan ei wneud yn awr yn opsiwn eithaf drud. Bydd y Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn awr yn edrych ar fenthyg unrhyw fenthyciadau tymor hir gan ffynonellau eraill fel banciau ac awdurdodau lleol. Mae hyn er mwyn gostwng costau llog a lleihau gorddibyniaeth ar un ffynhonnell gyllid yn unol â'r Cod CIPFA.
- 4.6.** Fel arall, gall y Comisiynydd Heddlu a Throsedd drefnu benthyciadau dechrau yn y dyfodol, lle mae'r gyfradd llog yn sefydlog o flaen llaw, ond derbynnir yr arian parod yn ddiweddarach. Byddai hyn yn galluogi sicrwydd cost i'w gyflawni heb ddiweddef cost o

gynnal yn y cyfnod yn y canol.

4.7. Ar ben hyn, gall y Comisiynydd Heddlu a Throsedd gael benthyciadau tymor byr i ofalu am brinder llif arian rhagamcanol.

4.8. Ffynonellau benthycya: Ffynonellau cymeradwy benthycya tymor hir a thymor byr yw:

- Swyddfa Rheoli Dyledion y DU (y Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus (BBGC) yn flaenorol) ac unrhyw gorff olynol
- unrhyw sefydliad sydd wedi'u cymeradwyo ar gyfer buddsoddiad (gweler isod)
- unrhyw fanc neu gymdeithas adeiladu arall sydd wedi'u hawdurdodi i weithredu yn y DU
- unrhyw gorff sector cyhoeddus arall yn y DU
- Cronfeydd pensiwn sectorau cyhoeddus a phreifat y DU (oni bai am Gronfa Bensiwn Gwynedd)
- buddsoddwyr bond marchnad cyfalaf

4.9. Ffynonellau eraill o gyllid dyled: Yn ychwanegol, gall cyllid cyfalaf gael ei godi drwy'r dulliau canlynol sydd ddim yn fenthycya, ond a all gael eu dosbarthu fel rhwymedigaethau dyled eraill:

- prydlesu
- hurbrynu
- Menter Cyllid Preifat (PFI)
- gwerthiant ac adlesu

4.10. Benthyciadau tymor byr a chyfraddau amrywiol: Mae'r benthyciadau hyn yn gadael y Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn agored i'r risg o gynnydd cyfradd llog tymor byr ac felly'n amodol ar y terfynau dadlennu cyfradd llog yn y dangosyddion rheoli'r trysorlys isod.

4.11. Aildrefnu dyled: Mae'r Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus yn caniatáu awdurdodau i ad-dalu benthyciadau cyn aeddfedrwydd ac un ai talu premiwm neu dderbyn gostyngiad yn ôl fformiwla wedi'i osod yn seiliedig ar gyfraddau llog presennol. Gall benthycwyr eraill fod yn barod hefyd i drafod termau adbrynu cynamserol. Gall y Comisiynydd Heddlu a Throsedd fanteisio ar hyn a disodli rhai benthyciadau gyda benthyciadau newydd, neu ad-dalu benthyciadau heb ddisodli. Gwneir hyn os disgwylir iddo arwain at arbediad cost cyffredinol neu ostyngiad mewn risg.

5. Strategaeth Fuddsoddi

5.1. Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn cadw cronfeydd sylweddol wedi'u buddsoddi, sy'n mynegi incwm a dderbynnir o flaen gwariant ynghyd â balansau a chronfeydd wrth gefn. Yn y 12 mis diwethaf, mae balans buddsoddiad y Comisiynydd Heddlu a Throsedd wedi bod rhwng £31.2 a £10 miliwn. Disgwylir i lefelau tebyg gael eu cynnal yn y flwyddyn i ddod.

5.2. Amcanion: Mae Cod CIPFA a Chanllaw LIC yn gofyn i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd fuddsoddi ei gronfeydd yn fwy darbodus, ac ystyried diogelwch a hylifedd ei

fuddsoddiadau cyn ceisio'r gyfradd uchaf o elw, neu arenillion. Prif nod y Comisiynydd Heddlu a Throsedd wrth fuddsoddi arian yw taro cydbwysedd priodol rhwng risg ac elw, gan leihau'r risg o dynnu colledion o ddiffygion a'r risg o dderbyn incwm buddsoddi isel anaddas. Os disgwylir i falansau gael eu buddsoddi am fwy na blwyddyn, gwnaiff y Comisiynydd Heddlu a Throsedd anelu i gyflawni dychweliad llwyr sy'n gyfartal neu'n uwch na'r gyfradd chwyddiant cyffredinol. Gwneir hyn er mwyn cynnal grym gwario'r swm a fuddsoddwyd.

5.3. Cyfraddau llog negyddol: Os aiff y DU i ddirwasgiad yn 2020/21, mae siawns fechan y gall Banc Lloegr osod ei Gyfradd Banc ar neu o dan sero. Mae hyn yn debygol o fwydo i gyfraddau llog negyddol ar holl opsiynau buddsoddi risg isel a thymor byr. Mae'r sefyllfa hon eisoes yn bodoli mewn llawer o wledydd eraill yn Ewrop. Ar yr achlysur hwn, mesurir diogelwch fel derbyn y swm a gytunwyd yn gyfamodol ar aeddfedrwydd, er y gall hyn fod yn llai na'r swm a fuddsoddwyd yn wreiddiol.

5.4. Strategaeth: Er bod risg cynyddol ac elw isel iawn o fuddsoddiadau banc anwarantedig tymor byr, mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn anelu i barhau i fuddsoddi mewn buddsoddiadau banc tymor byr yn ystod 2020/21. Mae hyn yn cyd-daro â'r strategaeth fenthyca fewnol, gan leihau'r symiau a fuddsoddir (a risg cysylltiedig) a chwyddo arenillion (drwy leihau taliadau llog).

5.5. Cynlluniau busnes: O dan safon IFRS 9 newydd, mae cadw cyfrifon ar gyfer buddsoddiadau penodol yn dibynnu ar "gynllun busnes" y Comisiynydd Heddlu a Throsedd ar gyfer eu rheoli. Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn anelu i gyflawni gwerth o'i fuddsoddiadau trysorlys a reolir yn fewnol gan gynllun busnes o gasglu'r llif arian cyfamodol. Felly, lle bodlonir meini prawf eraill hefyd, parheir i ateb am y buddsoddiadau hyn am gost wedi'i dileu.

5.6. Partïon i gontract cymeradwy: Gall y Comisiynydd Heddlu a Throsedd fuddsoddi ei gronfeydd dros ben gydag unrhyw un o'r mathau o bartïon i gontract yn nhabl 3 isod. Mae hyn yn amodol ar y terfynau arian parod (yn ôl bob parti i gontract) a'r terfynau amser fel yr argymhellir gan ein hymgyngorwyr Rheoli'r Trysorlys.

Tabl 3: Partïon i gontract a chyfyngiadau'r buddsoddiadau cymeradwy

Gradd Gredyd	Banciau Anwarantedig	Banciau Gwarantedig	Llywodraeth	Cyrff Corfforaethol
Llywodraeth y DU	n/a	n/a	£ Diderfyn	n/a
AAA	£4m	£7m	£7m	£7m
AA+	£4m	£7m	£7m	£7m
AA	£4m	£7m	£7m	£7m
AA-	£4m	£7m	£7m	£7m

A+	£4m	£7m	£7m	£7m
A	£4m	£7m	£7m	£7m
A-	£4m	£7m	£7m	£7m
HSBC1	£10m	£10m	n/a	n/a
Awdurdodau Lleol Di-dreth	n/a	n/a	£7m	n/a
Cronfeydd Cronedig		£4m y gronfa		

1 Rhain yw bancwyr y Comisiynydd. Maent ar hyn o bryd â statws AA- gan yr asiantaethau statws credyd.

Rhaid i'r tabl hwn gael ei ddarllen ar y cyd â'r nodiadau isod

- 5.7. Statws credyd:** Gosodir terfynau buddsoddiad drwy gyfeirio at y statws credyd tymor hir isaf a gyhoeddwyd o ddetholiad o asiantaethau statws allanol. Defnyddir y statws credyd sy'n berthnasol i'r buddsoddiad penodol neu ddsbarth buddsoddiad lle bo'n bosibl. Fel arall defnyddir y statws credyd parti i gontract. Fodd bynnag, ni wneir y penderfyniadau buddsoddi ar sail statws credyd yn unig, ac ystyrir holl ffactorau perthnasol eraill gan gynnwys cyngor allanol.
- 5.8. Banciau anwarantedig:** Cyfrifon, blaendaliadau, tystysgrifau blaendal a banciau anwarantedig uwch gyda banciau a chymdeithasau adeiladu, oni bai am fanciau datblygiad amlochrog. Mae'r buddsoddiadau hyn yn amodol ar y risg o golli credyd drwy ryddhad os yw'r rheolydd yn penderfynu fod y banc yn methu neu'n debygol o fethu. Gweler isod am drefniadau o ran cyfrifon banc gweithrediadol.
- 5.9. Banciau anwarantedig:** Bondiau a ofelir amdanynt, cytundebau adbrynu gwrthdro a chytundebau cyfochrog eraill gyda banciau a chymdeithasau adeiladu. Gwarantir y buddsoddiadau hyn ar asedau'r banc, sy'n cyfyngu'r colledion posibl yn yr achos annhebygol o fethdaliad. Mae'n golygu eu bod wedi'u heithrio o ryddhad. Defnyddir y statws credyd cyfochrog uchaf a'r statws credyd parti i gontract i benderfynu ar derfynau arian parod ac amser os nad oes statws credyd penodol i fuddsoddiad, ond fod gan y warant gyfochrog y gwarantir y buddsoddiad statws credyd. Ni wnaiff y buddsoddiadau gwarantedig ac anwarantedig mewn un banc fynd tu hwnt i'r terfyn arian parod ar gyfer buddsoddiadau gwarantedig.
- 5.10. Llywodraeth:** Benthyciadau, bondiau a biliau a rennir neu a warentir gan lywodraethau cenedlaethol, awdurdodau rhanbarthol a lleol a banciau datblygiad amlochrog. Nid yw'r buddsoddiadau hyn yn amodol ar ryddhad. Fel arfer mae risg is o fethdaliad, er nad ydynt yn risg sero. Gall buddsoddiadau gyda Llywodraeth Ganolog y DU gael eu gwneud mewn symiau anwarantedig am hyd at 50 mlynedd.
- 5.11. Cyrff Corfforaethol:** Benthyciadau, bondiau a phapur masnachol a rennir gan gwmnïau oni bai am fanciau a darparwyr cofrestredig. Nid yw'r buddsoddiadau hyn yn amodol ar ryddhad. Ond maent yn agored i'r risg o'r cwmni'n mynd yn fethdalwyr. Gwneir

benthyciadau i gwmnïau di-dreth ond fel rhan o gronfa amrywiol er mwyn lledaenu'r risg yn eang.

5.12. Cyfrifon banc gweithredol: Gall y Comisiynydd Heddlu a Throsedd ysgwyddo newidiadau gweithredol, er enghraifft drwy gyfrifon cyfredol, cyfrifon casgliad a gwasanaethau caffael masnachwyr, i unrhyw fanc y DU gyda chyfraddau credyd dim is na BBB- a chydag asedau mwy na £25 biliwn. Ni ddosberthir y rhain fel buddsoddiadau, ond maent dal yn amodol ar risg ryddhad gan fanc. Bydd balansau felly yn cael eu cadw o dan £10 miliwn am bob banc. Mae Banc Lloegr wedi dweud mewn methiant, mae banciau gydag asedau mwy na £25 biliwn yn fwy tebygol o gael eu rhyddhau na mynd yn ddyledus, gan gynyddu'r siawns o'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn cynnal parhad gweithredol.

5.13. Asesiad risg a statws credyd: Ceir a monitrir statws credyd gan ymgynghorwyr trysorlys y Comisiynydd Heddlu a Throsedd, a wnaiff hysbysu am newidiadau mewn statws wrth iddynt ddigwydd. Pan israddir statws credyd endid fel ei fod yn methu bodloni'r meini prawf buddsoddi cymeradwy:

- ni wneir buddsoddiadau newydd,
- bydd unrhyw fuddsoddiadau sy'n bodoli a all eu hadalw neu eu gwerthu am ddim cost, a
- rhoddir ystyriaeth lawn i'r adalwad neu werthiant holl fuddsoddiadau eraill sy'n bodoli gyda'r parti i gontract a effeithir.

5.14. Os yw asiantaeth statws credyd yn cyhoeddi bod statws credyd yn cael ei adolygu am israddiad posibl (a adwaenir hefyd fel "negydd gwylio statws" neu "negydd gwylio credyd") fel y gall syrthio o dan y meini prawf statws cymeradwy, yna dim ond buddsoddiadau a ellir eu tynnu (ar y diwrnod gwaith nesaf) a wneir gyda'r sefydliad hwnnw hyd nes y cyhoeddir canlyniad yr adolygiad. Ni fydd y polisi hwn yn berthnasol i ragolygon negyddol, sy'n dangos cyfeiriad symudiad tymor hir yn hytrach na newid statws sydd ar fin digwydd.

5.15. Gwybodaeth arall ar warant buddsoddiadau: Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn deall fod statws credyd yn broffwydi diffyg buddsoddiad da, ond nad ydynt yn berffaith. Rhoddir ystyriaeth lawn felly i wybodaeth arall sydd ar gael ar safon credyd y sefydliadau y mae'n buddsoddi ynddynt. Mae hyn yn cynnwys prisiau cyfnewid diffyg credyd, datganiadau ariannol, gwybodaeth ar gymorth llywodraeth posibl, adroddiadau yn y wasg ariannol safonol a dadansoddiad a chyngor gan ymgynghorydd rheoli'r trysorlys y Comisiynydd Heddlu a Throsedd. Ni wneir buddsoddiadau gyda sefydliad os oes amheuan cadarnhaol am ei safon credyd, er y gall fodloni'r meini prawf uchod fel arall.

5.16. Wrth ddirywio mae amodau'r farchnad ariannol yn effeithio ar werth credyd holl sefydliadau, fel y digwyddodd yn 2008 a 2011. Ni adlewyrchir hyn yn gyffredinol mewn statws credyd, ond gellir ei weld mewn mesurau marchnad eraill. Yn yr amgylchiadau hyn, gwnaiff y Comisiynydd Heddlu a Throsedd gyfyngu ei fuddsoddiadau i'r sefydliadau hynny sydd â safon credyd uwch a lleihau hyd mwyaf ei fuddsoddiadau er mwyn cynnal y lefel gwarantiaid gofynnol. Bydd graddau'r terfynau hyn yn unol â phrif amodau marchnad ariannol. Os yw'r terfynau hyn yn golygu fod sefydliadau masnachol annigonol o safon credyd uchel ar gael i fuddsoddi ym malansau arian parod y Comisiynydd Heddlu a Throsedd, bydd y gweddill yn cael ei flaendalu gyda Llywodraeth

y DU. Gwneir hyn drwy'r Swyddfa Rheoli Dyledion neu caiff ei fuddsoddi mewn biliau trysorlys y llywodraeth er enghraifft, neu gydag awdurdodau lleol eraill. Bydd hyn yn achosi gostyngiad yn y lefel o incwm buddsoddiad a enillir ond bydd y prif swm a fuddsoddwyd yn cael ei warchod.

5.17. Terfynau buddsoddiad: Rhagwelir y bydd cronfeydd refeniw wrth gefn y Comisiynydd Heddlu a Throsedd sydd ar gael i ofalu am golledion buddsoddiad yn £22 miliwn ar 31 Mawrth 2020. Er mwyn rheoli colledion buddsoddiad, mae terfynau risg wedi cael eu gosod (gweler tabl 3 uchod). Bydd grŵp o fanciau o dan yr un perchennog yn cael eu trin fel sefydliad unigol at ddibenion terfyn. Bydd terfynau hefyd yn cael eu gosod ar reolwyr cronfeydd, buddsoddiadau yng nghyfrifon enwebeion broceriaid, gwledydd tramor a sectorau diwydiant fel isod. Nid yw buddsoddiadau mewn cronfeydd cronol a banciau datblygiad amlochrog yn cyfrif yn erbyn y cyfyngiad ar gyfer unrhyw wlad dramor unigol, gan yr amrywir y risg dros sawl gwlad.

5.18. Rheoli hylifedd: Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn defnyddio dulliau rhagolygu llif arian pwrpasol i benderfynu ar y cyfnod mwyaf y gall cronfeydd gael eu cyflwyno'n ddoeth. Cesglir y rhagolwg ar sail ddoeth i leihau'r risg o'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn cael eu gorfodi i fenthycu ar delerau anffafriol i fodloni ei ymrwymadau ariannol. Gosodir terfynau ar fuddsoddiadau tymor byr gan gyfeiriad at gynllun ariannol tymor canolig a rhagolwg llif arian y Comisiynydd Heddlu a Throsedd.

6. Dangosyddion Rheoli'r Trysorlys

6.1. Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn mesur a rheoli ei ddadleniadau at risgiau rheoli'r trysorlys gan ddefnyddio'r dangosyddion canlynol.

6.2. Gwarantiad: Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd wedi gosod statws credyd sylfaenol o A- ar gyfer buddsoddiadau.

Dangosydd risg credyd	Targed
Statws credyd sylfaenol ar gyfer buddsoddiad	A-

6.3. Hylifedd: Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd wedi mabwysiadu mesur gwirfoddol o'i amlygiad i risg hylifedd drwy fonitro maint yr arian parod sydd ar gael i fodloni taliadau annisgwyl o fewn cyfnod o ddeuddeg mis treiglol.

Dangosydd risg hylifedd	Targed
Cyfanswm arian parod o fewn 12 mis	£10m

6.4. Amlygiadau cyfradd llog: Mae'r dangosydd hwn ar fin rheoli amlygiad y Comisiynydd Heddlu a Throsedd i risg cyfradd llog. Bydd terfynau uwch ar effaith refeniw un flwyddyn cynnydd neu gwmp o 1% mewn cyfraddau llog yn:

Dangosydd risg cyfradd llog	Terfyn
Terfyn uwch ar effaith refeniw un flwyddyn o 1% <u>o gynnydd</u> mewn cyfraddau llog	£50,000
Terfyn uwch ar effaith refeniw un flwyddyn o 1% <u>o gwmp</u> mewn cyfraddau llog	£50,000

Cyfrifir effaith newid mewn cyfraddau llog ar y dybiaeth y bydd benthyciadau a buddsoddiadau aeddfed yn cael eu disodli ar gyfraddau cyfredol.

6.5. Strwythur aeddfedrwydd benthycya: Mae'r dangosydd hwn ar fin rheoli amlygiad y Comisiynydd Heddlu a Throsedd i risg ail-ariannu. Terfynau uchaf ac isaf ar y strwythur aeddfedrwydd benthycya fydd:

Dangosydd risg cyfradd ail-ariannu	Terfyn uchaf	Terfyn isaf
O dan 12 mis	100%	0%
12 mis ac o fewn 24 mis	100%	0%
24 mis ac o fewn 5 mlynedd	100%	0%
5 mlynedd ac o fewn 10 mlynedd	100%	0%
10 mlynedd a mwy	100%	0%

Mae cyfnodau amser yn dechrau ar ddiwrnod cyntaf bob blwyddyn ariannol. Dyddiad aeddfedrwydd benthycya yw'r dyddiad cynharaf y gall y benthyciwr fynnu ad-daliad.

6.6. Symiau cyfalaf a fuddsoddir am gyfnodau hirach na blwyddyn: Diben y dangosydd hwn yw rheoli amlygiad y Comisiynydd Heddlu a Throsedd i risg colledion drwy geisio ad-dalu ei fuddsoddiadau'n gynnar. Y terfynau ar y swm cyfalaf tymor hir a fuddsodwyd i aeddfedrwydd terfynol tu hwnt i ddiwedd y cyfnod fydd:

Dangosydd risg prisiau	2020/21	2021/22	2022/23
Terfyn ar y prif swm a fuddsodwyd tu hwnt i ddiwedd y flwyddyn	£5m	£3m	£1m

7. Materion Perthnasol

7.1. Mae Cod CIPFA yn gofyn i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd gynnwys y canlynol yn ei strategaeth rheoli'r trysorlys.

7.2. Deilliadau Ariannol: Yn absenoldeb unrhyw rym cyfreithiol pendant i wneud hynny, ni wnaiff y Comisiynydd Heddlu a Throsedd ddefnyddio deilliadau ariannol unigol (megis cyfnewidiadau, symud ymlaen, y dyfodol ac opsiynau). Gall deilliadau wedi'u gosod i fenthyciadau a buddsoddiadau, sy'n cynnwys cronfeydd cronedig ac wedi symud trafodion dechrau ymlaen, eu defnyddio. Rheolir y risgiau a berir yn unol â strategaeth gyffredinol rheoli risgiau'r trysorlys.

7.3. Marchnadoedd yn y Gyfarwyddeb Cyfryngau Ariannol: Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd wedi optio i fyny at statws cleient proffesiynol gyda'i ddarparwyr gwasanaethau ariannol, gan gynnwys ymgynghorwyr, banciau, broceriaid a rheolwyr cronfa. Mae'n caniatáu mynediad iddo at ystod mwy o wasanaethau ond heb yr amddiffyniadau rheoleiddiol a roddir i unigolion a chwmnïau bach. O ystyried maint ac ystod gweithgarwch rheoli trysorlys y Comisiynydd Heddlu a Throsedd, mae'r Prif Swyddog Cyllid yn credu mai hwn yw'r statws mwyaf priodol.

7.4. Canllaw Llywodraeth: Ceir materion pellach sy'n ofynnol gan Ganllawiau LIC yn **Atodiad C.3.**

8. Goblygiadau Ariannol

8.1. Y gyllideb ar gyfer incwm buddsoddiad yn 2020/21 yw £0.1 miliwn, yn seiliedig ar bortffolio buddsoddiad cyfartalog o £10 miliwn ar gyfradd llog o 1%. Y gyllideb ar gyfer llog dyled a delir yn 2020/21 yw £0.172 miliwn, yn seiliedig ar bortffolio dyled cyfartalog o oddeutu £14 miliwn ar gyfradd llog cyfartalog o 1.23%. Os yw lefelau buddsoddiadau a benthycia gwirioneddol, neu gyfraddau llog gwirioneddol, yn wahanol i'r rhai hynny a ragwelwyd, bydd cyflawniad yn erbyn cyllideb yn gyfatebol wahanol.

9. Opsiynau Eraill i'w Hystyried

9.1. Nid yw Canllawiau LIC a Chod CIPFA yn nodi unrhyw strategaeth rheoli'r trysorlys benodol i awdurdodau lleol ei mabwysiadu. Wedi ymgynghori'r Cydbwyllgor Archwilio, cred y Prif Swyddog Cyllid fod y strategaeth uchod yn dangos cydbwysedd priodol rhwng rheoli risgiau ac effeithiolrwydd cost. Rhestrir strategaeth eraill, gyda'u goblygiadau ariannol a rheoli risgiau, isod.

Dewis arall	Effaith ar incwm a gwariant	Effaith ar reoli risgiau
Buddsoddi mewn ystod gulach o bartion i gontract a/neu am amseroedd byrrach	Bydd incwm llog yn is	Llai o siawns am golledion o ddiffygion credyd, ond gall colledion o'r fath fod yn fwy
Buddsoddi mewn ystod ehangach o bartion i gontract a/neu am amseroedd hirach	Bydd incwm llog yn uwch	Mwy o risg o golledion o ddiffygion credyd, ond gall colledion o'r fath fod yn llai
Benthycia symiau ychwanegol ar gyfraddau llog sefydlog tymor hir	Gwnaiff costau llog dyledion godi. Mae hyn yn annhebygol o gael ei unioni gan incwm buddsoddiad uwch	Balans buddsoddiad uwch yn arwain at effaith uwch pan mae diffyg. Fodd bynnag gall costau llog tymor hir fod yn fwy penodol
Benthycia benthyciadau tymor byr neu amrywiol yn hytrach na chyfraddau sefydlog tymor hir	Bydd costau llog dyledion yn is i ddechrau	Bydd cynnydd mewn costau llog dyledion yn cael eu hunioni'n eang drwy godi incwm buddsoddiad yn y tymor canolog, ond gall costau tymor hir fod yn llai sicr
Lleihau lefel benthycia	Mae arbed ar log dyledion yn debygol o fynd tu hwnt i incwm buddsoddiad a gollwyd	Balans buddsoddiad gostyngol yn arwain at effaith is pan mae diffyg. Fodd bynnag gall costau llog tymor hir fod yn llai sicr

Rhagolwg Economaidd a Chyfraddau Llog Arlingclose Tachwedd 2019

Tybiaethau sylfaenol:

- Mae'r economi fyd-eang yn dod i gyfnod o dwf arafach mewn ymateb i broblemau gwleidyddol, yn bennaf agwedd polisi masnach yr UD. Mae economi'r DU wedi dangos arafwch amlwg mewn twf oherwydd ansicrwydd Brexit a dirywiad mewn gweithgarwch byd-eang. Mewn ymateb, mae disgwyliadau cyfraddau llog byd-eang a'r DU wedi gostwng.
- Mae rhywfaint o bositifrwydd ar y trafodaethau masnach rhwng Tsieina a'r UD wedi peri i senarios achos gwaethaf economaidd leihau. Fodd bynnag, mae gwybodaeth wedi'i chyfyngu, ac mae disgwyliadau calonnog wedi bod yn anghywir o'r blaen.
- Mae Brexit wedi'i ohirio tan 31 Ionawr 2020. Tra mae'r Etholiad Cyffredinol wedi parhau ansicrwydd economaidd a gwleidyddol, mae'r polau piniwn yn awgrymu y gall safle'r Ceidwadwyr yn y senedd gryfhau, sy'n lleihau'r siawns o Brexit yn cael ei atal ymhellach. Pryder mawr yw'r cyfnod trosglwyddo cyfyng yn dilyn dyddiad ymadael ym mis Ionawr 2020, a fydd yn parhau a chreu ansicrwydd ychwanegol dros y blynnyddoedd nesaf.
- Mae twf economaidd y DU wedi oedi er Cynnydd Domestig Gros Ch3 2019 yn 0.3%. Mae ffigyrau misol yn dangos fod twf wedi lleihau wrth i'r chwarter symud ymlaen. Mae data arolwg yn awgrymu cwmp yn hyder tai a busnes. Mae'r ddwy brif blaid wleidyddol wedi addo lleihad ariannol sylweddol, a ddylai gynorthwyo twf.
- Tra mae'r posibilrwydd am lwybrau gwahanol am bolisi ariannol y DU yn parhau wedi cyhoeddiad Etholiad Cyffredinol, mae'r amgylchfyd allanol gwannach yn cyfyngu symudiad ar i fyny'r Gyfradd Fanc yn ddifrifol, tra bydd economi araf y DU yn rhoi pwysau ar y PPA. Yn wir, fe wnaeth dau aelod o'r PPA bleidleisio am doriad ar unwaith ym mis Tachwedd 2019.
- Mae chwyddiant o dan y targed ar 1.7%. Tra mae'r farchnad lafur yn peryglu pwysau chwyddiant domestig tymor canolig, dylai twf byd-eang arafach leihau'r disgwyliad o bwysau allanol, er y gall helbul gwleidyddol wthio prisiau olew i fyny.
- Bydd camau'r banc canolog a risgiau geowleidyddol yn parhau i greu cyfnewidioldeb sylweddol mewn marchnadoedd ariannol, gan gynnwys marchnadoedd bondiau.

Rhagolwg:

- Er ein bod wedi parhau gyda'n rhagolwg Cyfradd Fanc ar 0.75% i'r dyfodol i ddod, mae risgiau sylweddol i'r rhagolwg hwn, yn ddibynnol ar ganlyniadau'r Etholiad Cyffredinol a datblygiad yr economi fyd-eang.
- Mae Arlingclose yn barnu fod y risgiau'n cael eu pwysoli i'r dirywiad.

- Mae arenillion gilt wedi codi ond yn parhau'n isel oherwydd rhagolygon economaidd digychwyn yn y DU ac yn fyd-eang. Bydd polisi ariannol yr UD a gwariant llywodraeth y DU yn dylanwadu'n fawr ar y cyd â pholisi ariannol y DU.
- Rydym yn disgwyl i arenillion gilt aros ar lefelau eithaf isel i'r dyfodol i ddod ac yn barnu i'r risgiau gael eu cydbwysu'n eang.

	Dec-19	Mar-20	Jun-20	Sep-20	Dec-20	Mar-21	Jun-21	Sep-21	Dec-21	Mar-22	Jun-22	Sep-22	Dec-22	Average
Official Bank Rate														
Upside risk	0.00	0.00	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.21
Arlingclose Central Case	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75
Downside risk	-0.50	-0.75	-0.75	-0.75	-0.75	-0.75	-0.75	-0.75	-0.75	-0.75	-0.75	-0.75	-0.75	-0.73
3-month money market rate														
Upside risk	0.10	0.10	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.25
Arlingclose Central Case	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75
Downside risk	-0.50	-0.75	-0.75	-0.75	-0.75	-0.75	-0.75	-0.75	-0.75	-0.75	-0.75	-0.75	-0.75	-0.73
1yr money market rate														
Upside risk	0.10	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.25	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.23
Arlingclose Central Case	0.85	0.85	0.85	0.85	0.85	0.85	0.85	0.85	0.85	0.85	0.85	0.85	0.85	0.85
Downside risk	-0.30	-0.50	-0.55	-0.65	-0.65	-0.65	-0.65	-0.65	-0.65	-0.65	-0.65	-0.65	-0.65	-0.60
5yr gilt yield														
Upside risk	0.30	0.35	0.35	0.35	0.35	0.35	0.35	0.35	0.35	0.40	0.45	0.45	0.45	0.37
Arlingclose Central Case	0.50	0.50	0.50	0.55	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	0.57
Downside risk	-0.35	-0.50	-0.50	-0.55	-0.60	-0.60	-0.60	-0.60	-0.60	-0.60	-0.60	-0.60	-0.60	-0.56
10yr gilt yield														
Upside risk	0.30	0.30	0.35	0.35	0.35	0.35	0.35	0.35	0.35	0.40	0.40	0.45	0.45	0.37
Arlingclose Central Case	0.75	0.75	0.80	0.80	0.85	0.85	0.90	0.90	0.95	0.95	1.00	1.00	1.00	0.88
Downside risk	-0.40	-0.40	-0.40	-0.40	-0.45	-0.45	-0.45	-0.45	-0.50	-0.50	-0.50	-0.50	-0.50	-0.45
20yr gilt yield														
Upside risk	0.30	0.30	0.35	0.35	0.35	0.35	0.35	0.35	0.35	0.40	0.40	0.45	0.45	0.37
Arlingclose Central Case	1.20	1.20	1.25	1.25	1.25	1.30	1.30	1.30	1.35	1.35	1.35	1.40	1.40	1.30
Downside risk	-0.40	-0.40	-0.45	-0.45	-0.45	-0.45	-0.45	-0.45	-0.45	-0.45	-0.45	-0.50	-0.50	-0.45
50yr gilt yield														
Upside risk	0.30	0.30	0.35	0.35	0.35	0.35	0.35	0.35	0.35	0.40	0.40	0.45	0.45	0.37
Arlingclose Central Case	1.20	1.20	1.25	1.25	1.25	1.30	1.30	1.30	1.35	1.35	1.35	1.40	1.40	1.30
Downside risk	-0.40	-0.40	-0.45	-0.45	-0.45	-0.45	-0.45	-0.45	-0.45	-0.45	-0.45	-0.50	-0.50	-0.45

Cyfradd Sicrwydd BBGC (Benthyciadau Aeddfedrwydd) = Arenillion gilt + 1.80%

Cyfradd Seilwaith Lleol BBGC (Benthyciadau Aeddfedrwydd) – Arenillion gilt + 0.60%

Sefyllfa Portffolio Buddsoddiadau a Dyledion Bresennol

	31/03/20
	Portffolio Gwirioneddol (gyda symudiadau arfaethedig hyd at ddiwedd y flwyddyn ac yn amodol ar wiriadau diwedd blwyddyn)
	£m
Benthyca Allanol:	
Cyfradd Sefydlog – Swyddfa Ddyledion	9.9
Cyfradd Sefydlog – Llywodraeth Leol	4.0
Cyfanswm Benthyca Allanol	13.9
Rhwymedigaethau Tymor Hir Arall:	
- PFI	9.9
- Prydlesi Cyllid	0.0
Cyfanswm Dyled Allanol Gros	23.8
Buddsoddiadau:	
<i>Wedi rheoli'n fewnol</i>	
- Arian tymor byr ar (blaendaliadau/arian alw/MMFs)	-10.9
- Buddsoddiadau tymor hir	0.0
<i>Rheolwyd yn allanol</i>	
- Gan Reolwyr Cronfa	0.0
Cyfanswm Buddsoddiadau	-10.9
Dyled Net	12.9

Gofynion ychwanegol Canllaw Llywodraeth Cymru

Buddsoddiadau penodol: Mae Canllaw LIC yn diffinio buddsoddiadau manwl fel y rhai hynny:

- a enwyd mewn punt sterling,
- sydd i fod i gael ei ad-dalu o fewn 12 mis o drefniant,
- nas diffinnir fel gwariant cyfalaf yn ôl deddfwriaeth, a
- buddsoddwyd gydag un:
 - Llywodraeth y DU,
 - Comisiynydd Heddlu a Throsedd Lleol yn y DU, cyngor plwyf neu gyngor cymuned, neu
 - corff neu gynllun buddsoddi o "ansawdd credyd uchel".

Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn diffinio sefydliadau a gwarantau "ansawdd credyd uchel" fel y rhai hynny sydd â statws credyd o A- neu'n uwch a leolir yn y DU neu wlad dramor gyda statws sofran o AA+ neu'n uwch. Diffinnir "ansawdd credyd uchel" fel y rhai hynny sydd â statws credyd o A- neu'n uwch mewn cronfeydd marchnad arian a chronfeydd cronedig eraill.

Buddsoddiadau heb eu nodi: Dosberthir unrhyw fuddsoddiad sydd ddim yn bodloni'r diffiniad o fuddsoddiad penodol fel heb ei nodi. Nid yw'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn bwriadu gwneud unrhyw fuddsoddiadau a enwir mewn arian tramor neu unrhyw rai a ddiffinnir fel gwariant cyfalaf. Bydd buddsoddiadau heb eu nodi felly yn gyfyngedig i fuddsoddiadau tymor hir, h.y. y rhai hynny sydd i fod i aeddfedu 12 mis neu'n hirach o ddyddiad trefniant ac yn gyfyngedig i ddim mwy na £5m.

Hyfforddiant buddsoddiad: Asesir anghenion staff rheoli'r trysorlys y Comisiynydd Heddlu a Throsedd am hyfforddiant mewn rheoli buddsoddiadau yn rheolaidd ac yn ychwanegol pan mae cyfrifoldebau aelodau staff unigol yn newid.

Mae staff yn mynychu cyrsiau, seminarau a chynadleddau hyfforddiant yn rheolaidd a ddarperir gan Arlingclose a CIPFA. Anogir staff perthnasol hefyd i astudio cymwysterau proffesiynol o CIPFA, Cymdeithas Trysoryddion Corfforaethol a sefydliadau priodol eraill.

Ymgynghorwyr buddsoddiad: Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd wedi penodi Arlingclose Limited fel ymgynghorwyr rheoli'r trysorlys ac yn derbyn cyngor penodol ar fuddsoddiad, dyled a materion cyllid cyfalaf. Rheolir ansawdd y gwasanaeth hwn gan gyfarfodydd strategaeth rheolaidd, adolygu data a ddarparwyd a synnwyr proffesiynol.

Buddsoddi arian a fenthycwyd o flaen angen: Gall y Comisiynydd Heddlu a Throsedd, o dro i dro, fenthycu o flaen angen, lle disgwylir i hyn ddarparu gwerth am arian tymor hir gorau. Gan y buddsoddir symiau a fenthyciwyd hyd nes y gwarir hwy, mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn ymwybodol y bydd yn agored i'r risg golli'r symiau a fenthyciwyd a'r risg y gall buddsoddiadau a benthyg cyfraddau llog newid yn y canol. Rheolir y risgiau hyn fel rhan o reolaeth gyffredinol y Comisiynydd Heddlu a Throsedd o'i risgiau trysorlys.

Ni wnaiff y cyfanswm a fenthycwyd fynd tu hwnt i'r terfyn benthycyca awdurdodedig o £36.9 miliwn. Disgwylir i'r cyfnod mwyaf rhwng benthycyca a gwariant fod yn ddwy flynedd, er nid oes angen i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd gysylltu benthyciadau penodol gydag eitemau gwariant penodol.